

POLÍTICH Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DIJOUS 13 DE NOVEMBRE DE 1879

NÚM. 169

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er

Barcelona . . . un mes . . .	5 rals	PREUS DE SUSCRIPCIÓ	Estranger (unió postal)	trimestre, 40 rals
Fora . . . un trimestre . . .	20 id.		América id.	

BUTLLETÍ METEOROLÒGICH — SERVEI EXPRÉS DEL «DIARI CATALÀ» — OBSERVACIONS D' AHIR

Hora	Neus	Vent Direc	Vent. Forsa	Estat higr.	Tensió vap.	Barametre	Pluja	Temperat	Tem. màx	Tem. mín	Evaporac.	Direcc. núvols	Actinòmetre	Admòsfera.	Estat dels Mars
Forma	del penell	del penell	Psicromet	Psicromet	0°y n/m	altura	ombra	ombra	ombra	ombra	ombra	9m. E. b	9d.	62g03	9 d. clara.
8 d. cumulos.	NE.	fluix	0°802	8m096	766m6	total	13°2	16°1	1193	total	total	2t. W. b	12d.	58g15	12 d. clara.
2 t. cum-nim	NNE.	fluix	0°800	8m351	765m8	milim	15°1	aire libre	aire libre	milimetr	milimetr	3t. WNWa	3t.	43g12	3 t. nubul.
10 n. cum-nim	WNW.	moderat	0°736	8m453	766ml	0m00	12°1	24°2	790	1m5	1m5	5. n. W. b	mitja	63g40	10 n.m-cla. fort oleatje.

Dia bastant variabile; al matí lo Baròmetre anava baixant, mes à l'última hora ha començat a pujar al mateix temps que l'atmosfera, efecte dels vents superior qu'eren forts s'ha llimiapat de las bromas que durant tot lo dia habiant embolat lo cel.—Es probable un dessens de temperatura. Vent moderat.

SOL ix à 6'46; se pon, à 4'43.

Dia 13 de Novembre

BUTLLETÍ ASTRONÒMIC

Per I. Martí Turró LLUNA: ix à 6'04 matí; se pon, à 5'16 tarde.

DISTANCIA DE LA LLUNA. — MERCURI Y LA LLUNA. — TACAS AL SOL. — Avuy á las 4 de la matinada la Lluna estará á sa mes petita distància á la terra de aquesta llunació, y situada en la constelació de Libra, y en lo signe de Scorpius. — Demà á las 12 del dia, lo planeta Mercuri estará en conjunció ab la Lluna y situat á uns 13' ó sia prop de una tercera part lo diàmetre apparent d'aquesta, al Nort ó sobre de la mateixa; ambos serán invisibles. — Avans d'ahir dia 11 s' observaren ab lo Sol 11 tacas en una extensa regió, y fàculas en una altre. Ahir, las 11 tacas eran encara visibles, las fàculas no.

SANTS DEL DIA.—San Eugeni III—QUARANTA HORAS.—Iglesia de San Miquel Arcangel

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL. — Funció per lo dijous. El magnífich drama en 4 actes ¡REDENCIÓN!

Estant á càrrec de la Sra. Dardalla y'l Sr. Zamora los principals papers.

Ultima representació definitivament del notable artista MR. KENNETTE.

La graciosa comèdia SÁLVASE EL QUE PUEDA.

Lo divendres tindrà lloch la segona reunió de la tertulia Barcelonesa.

Lo dissapte primera representació del notable drama LA MARIPOSA.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy dijous.—Inauguració. Gran Companya de sarsuela castellana. — La sarsuela en 3 actes LA CONQUISTA DE MADRID. — Avans de comensar y en los intermedis tocará la banda del 2.n Regiment de Ingeniers, tres de las mellors pessas de son repartori. Palcos plateas, 60 rs. id., principals, 50 rs., mitjós palcos, 30 rs., butacas de primera classe, 6 rals, id. de segona y circulars, 4 id., de balcó, 2 rals, assietos fixos, 1 ral. Entrada general 2 rals.—A las vuit.

TEATRO ROMEA.—Teatre Catalá.—Avuy dijous lo drama DE MORT A VIDA y la pessa LA NENA.

Entrada 2 rals á las 8.

TEATRO DE NOVETATS.—Funció extraordinaria per avuy dijous.—«Societat Guerrers.»—Aqueixa societat desitjant aliviar en lo possible las calamitats de la inundació y la carencia de poch treball, donarà una funció, quin producte íntegro se destina á dit objecte, d' acort ab la

Prempsa y del propietari del local Sr. Elías, han-bent escullit lo següent programa.

Primer. Sinfonia per la banda militar que amenisará la funció.—Segon. Lo aplaudit drama en 3 actes del llorejat poeta Federich Soler, titolat: LO CONTRAMESTRE. — Tercer. La magnífica comèdia del mateix autor, nomenada PER CARTA DE MES.—A las vuit.

Hi haurá safata.

DIVERSIONS PARTICULARS.

SOCIETAT GUERRERS.—Teatro Novetats.—Funció extraordinaria per avuy dijous 13 de Novembre.—Aquesta societat á fi de aliviar en lo possible las calamitats de la inundació y la carencia de treball d' eixa capital, qual producto íntegro se destinará á dits objectes, d' acort ab la prempsa y 'l propietari del local Sr. Elias, ha combinat lo següent programa:

1.er Sinfonia per la acreditada banda militar que amenisará aquesta funció.

2.n L'aplaudit drama del llorejat poeta Federich Soler, LO CONTRAMESTRE.

3.er La magnífica comèdia del mateix autor, PER CARTA DE MES.

A las 8 en punt. Hi haurá safata.

Reclams

L'Àguila. Gran bazar de confecció. Plaça Real 13.—S'ha rebut un gradiós y variat surtit en gèneros de alta novetat pera la mida y construïts, un abundant surtit de vestits de tots preus com pot veurens en l' anunci de avuy. 5

Il·lustració á favor dels inundats de Murcia.—Se publicarà un sol número, redactat, dibuixat y grabat per los escriptors y artistas franceses mes notables. Los que vulguin adquirirlo deuenen immediatament deixar son nom á la Llibreria de Lopez, Rambla del Centro, 20.

DIARI CATALÀ.

SUSCRIPCIÓ PER LA INUNDACIÓ DE MURCIA.

Suma anterior . . .	472 rals.
Del Círcol de la Juventut Mercantil . . .	324 »
Total. . .	796 »

Sexta nota dels donatius rebuts en l' «Ateneo libre de Cataluña» pera la celebració de la tòmbola á benefici dels perjudicats en las últimas inundacions, y obrers sense treball.

D. Benet Mercadé, 1 pintura al oli.—Joseph Pomar, 1 guarda pel de ónix ab adornos de perlas y turquesas.—Oligari Serra, 2 porta ampollas, una misteria, 1 capseta pera pols, 1 caixa de fusta pera escudradents y 6 anellas de Suissa pera toballons.

— Enrich Heris, 18 llibres.—Joseph Prieto, 12 respalls.—Ramon Riera, Oleografías.—N. Martí, «Las bellesas de Barcelona, Gerona y Montserrat, fotografías. — Osten, 1 resmilla paper y caixa de sobres.—Patau, 4 llantias y un despertador.—Irene Busques, 1 joch de colls y punys pera senyora

— Edmundo Urel, 1 barret de vellut.—Camilo Soler, 4 sombrillas. — Fills de Ignaci Morel, 31 corses de seda y 25 llana pera armillas.—Eduardo García, mitja dotzena pastilllas de sabó. — Llobet y Mombrú, 1 ampolla de ví Jerez. — A., 1 guitarra, 1 violí, 1 flauta y 1 fluviol. — Magí Fita, una peixera.—Ignasi Damians, 4 tupins estanyats, tres casseroles ab tapadoras, 2 soperas estanyadas classe fina, 2 paellas, 2 ratlladors, 1 rentamans,

3 plats ovals, 4 cucharons, 3 cafeteras fines, 2 cedassets, 2 xocolateras, 3 g. aellas, 1 brasé, 1 molí pera café.—Joan Lluch, 2 barrets de castor á mida dels agraciats.—La Viña, 1 ampolla de Cognac.—N. Picó, 1 mirall pantalla.—Viuda Padró, 1 dot-

zena caixas de pastillas Jaramago y 1 dotzena de tridófero.— E. Riu y C.^a, 2 gerros.— Manel Castells, 1 pessa d' encerat.— Viuda y fills Costa, dos revòlvers.— Viuda de Martorell, 2 gerros.— Trilla y Serra, 100 tomos poesías de poetas cubans, 35 comedias Secreto agravio Secreta venganza, 35 comedias «El cruzado,» 20 comedias de Cervantes, 10 cartas de Abelardo y Eloisa.— D. Alió, 1 rellotge remontoir Nikel.— Roig Germans, Historia de Cataluña, 5 tomos.— Anton Jaumandreu y Cabello, 1 porta monedas y targeter (plata sobredorada) ab estuig.— Desil y C.^a, 1 leontina de plata.— Miquel Multo, 4 planxes de vapor.— Francisco Valentí, 2 estoretas d' encerat.— Joan Tió, 2 cistellitas de flors.— Joan Graell, 1 nuba.— Francisco Carbonell, 1 caixa de luxo.— Joseph Alier, 2 cromos.— P. Alfredo Gasó, 1 pessa de graman de seda.— Jaume Dalmases, (Corbatinera), 36 corbatas.— Nebots de Luis Frade, tapicería, moqueta y 1 pessa musselina.— Maurer y C.^a, 1 rellotge ab baròmetro y termòmetro y 3 despertadors.— Francisco Forment, 1 transparent persiana.— Félix Ardiz, 2 cadiras de reixa de forma estisoras.— Juan Gallarch, 1 reconera.— Parent Germans, una ampolla anissat, escarchat y 1 pot de pressechs.— Costa y C.^a, 1 rellotge de paret.— Narcís Alaña, 25 bitllets de 1 sort que verifica la casa, 4 caixetas de midó.— P. Augé, 1 acordeon.— Victor Toche, 12 plumeros.— Depares hermanos y C.^a, 1 caixa pera guants.— Ramon Falcó, 1 malleta.— Lluís Rigalt, 1 aquarela.— Agustí Rigalt, una aquarela.— Manel Verle, 2 rellotges despertadors.— J. G., 1 caixa ab 50 tabacos Napoleons non-plus-ultra.— Excm. Sr. D. Pere Collaso y Gil, un bitllet de 500 pessetas.

Barcelona 12 de Novembre de 1879.

Secció Literaria

QUESTIÓ CULINARIA.

Si visquessim á Inglaterra ó als Estats Units, ó si á lo menos los catalans fossim lo que eram quan pensabam per nosaltres mateixos, proposaría molt formalment la formació d' una societat, que 's titolaria «de l' escudella y carn d' olla».

Los membres de la nova societat s' obligarián á no avergonyirse mai de menjar á la catalana, y á donar-se mutuament cad' any un convit en que 's servis lo dinar clàssich de Catalunya.

Ya 'ns sembla veurer que lo que dihém fa escapá'l riure á tota una càfila de gent, (avuy abunda la que preferiría no menjar á que li traguessin la cassola á taula) y no obstant, la qüestió es seria, molt seria. Tan seria, que creyem que influiria fins en lo nostre porvenir.

Al arribar á n' aquest punt, ja estich segur de que 'ls que sonreyan, han deixat esclatar la riallada. No 'ns desmontarán per aixó, segurs d' arribar á confondreus.

A un amich meu li he sentir dir cent vegades, que 'l verdader termòmetro de la civilissació d' un poble ó d' una vila, no es ni las escolas, ni la polissia de carrers y plassas, ni 'l major ó menor número d' iglesias. Tots aquests y variis altres son datos molt apreciables pero no infalibles. Lo verdader termòmetro no es mes que un; ¡riguin tan com vulguin!, un y no mes: l' escorxador.

Al sentir al meu amich, las primeras vegades vaig riure també com vostés riuen, pero tant li vaig sentir dir, que al fi 'm resolgué á observar. Realment, l' escorxador es lo termòmetro.

La nació que menjá millor, es la que va al frente de la civilisació: la vila que 's

defa millor vida es dintre de cada nació la que mes prospera en tots los rams.

E hi ha mes encara. La nació en que unas classes menjan molt be y altras molt malament, es per forsa una nació aristocràtica: aquella en que tothom generalment menja be, es una nació democràtica. A Inglaterra, per exemple, hi ha la gent que menjá millor d' Europa, y la gent que menjá mes malament. Per aixó las classes acomodadas d' Inglaterra valen mes que las de qualsevol altre puesto. Fransa es la nació en que mes generalment se menjá be, y Fransa es generalment la primera nació d' Europa.

¿Volen vostés fer altres observacions ab lo termòmetro? No tenen mes que agafar lo camí de ferro y sortir de Catalunya. ¿Van cap á ponent ó cap á mitj dia? Tan bon punt arribarán á la terra dels sigrons ó del *gaspacho*, á aquelles ciutats y vilas en que lo escorxador es quasi un mito, se sentirán orgullosos de ser catalans. ¿Van cap al nortó cap á llevant? Donchs, lo mateix serà passar la frontera que sentirse avergonyits. ¡Está clar! Si al hostal de qualsevol poblet, menjaran millor que al Orient de Barcelona! Recordo que, una vegada, havia jo sortit d' Espanya y 'l tren expres 'm duya cap al cor de Fransa ab velocitat vertiginosa. En un compartiment de primera anabam sols un sargento de línia y jo, y no podia ocultar la impressió agradable que lo panorama del pais y de las vilas, que passaban pe 'ls nostres ulls, com las vistes d' una llanterna mágica, m' produhian. De moment va ocorrem preguntar á mon company de viatje, quina es la vida reglamentaria del sargento francés.—A la cantina — respondigué— «l' esmorsar es igual al dinar. Sopa, tres plats forts, dues postres y vi á doxo. Al dematí y al vespre cada hu pren lo que mes li acomoda—Al sentirho vaig comprendre tot lo que veia. Com no ha de portarnos ventatja un pais, ahont los sargentos d' infantería menjarien millor que 'ls nostres comerciants y fabricants d' upa, vianjan per son recreo en cotxes de primera?

Y no se 'ns presenti com á virtut la sobrietat extremada. Lluny de ser tal virtut, es un vici de tots los pobles atrassats. ¿Volen vostes trobar gent sobria? No vajin pas cap á Europa. Vajin cap als zulús, vajin á Marruecos, ahont trobarán gent, que com si fossin espanyols, passan lo dia ab una dotzena de figas de moro, ó un grapat de dàtils, y un vas d' aigua clara. ¿Pero fassin lo favor de dirme perque serveixen los infelissons? Fan lo mateix que una màquina de vapor que's volgués fer treballar ab poch carbó. De moment no produheix; al poch temps s'espalla.

¿Saben qui va elevar á institució la sobrietat á Espanya? L' absolutisme y 'ls frares, quan volgueren dominarnos. De segur que 'l primer que va plantar una sigronera fou un dominico y un franciscano pero de segur també que ni ell ni sos companys varen alimentarse de sigrons. Ells feren sobrios als altres pero seguiren menjant be; per aixó 's convertiren en amos absoluts d' una colla de gent atontada debilitada.

Reparin també n' altra cosa. No hi ha poble gran que no tinga cuyna propia y que no l'hagi estés als altres pobles. Quan Italia produgia en arts y en ciencias aquells gegants que 'ns asombran encara, espargia per tot lo mon civilisat sos cuyners, que per tot arreu introduhian la cuy

na italiana. Avuy domina la Fransa, y tothom menja á la francesa. Los inglesos, gent sólida, positiva nos han ensenyat que en certs moments, un *beefsteak*, un *ros-beef* ó un *pudding* son plats insuportables. ¿Qui sab si trobariam que la dominació espanyola fou tan efímera y tan infructífera perque no hi ha cuyna espanyola? ¿Qui habia de copiarnos lo *bullit* de sigrons, qu' es l' únic plat nacional dels castellans? May una rassa sóbria influeix sobre altras rassas virils. Sols la virilitat domina als pobles sóbris ó embrutits.

Pero ja 'm sembla que molts lectors me pregunten ¿que te que veurer tot aixó ab la societat de l' escudella y carn d' olla? Tinguin una mica de paciencia, que ja 'ns anem acostant cap al final. Tot lo que he dit son premisas de las que qualsevol ne treurá las conseqüencies, si 'ns escolta una mica mes.

A Catalunya, á diferencia d' altres regions d' Espanya, teniam, mes ó menos bona cuyna propia. Y no sols teniam cuyna propia, sino que menjabam regularment. ¿Volen vostés d' aixó una prova? Aqui va, y es innegable. A Catalunya tenim tants noms d' àpats distints (y reparis que la mateixa paraula àpat es intraducible á moltes altres llenguas) com á qualsevol altra terra. Aqui podem *esmorsar*, *fer las deu, dinar, brenar y sopar*, y com si tot aixó no fos bastant, entre menjar y menjari podem *fer beguda*, y encara cap bon català se 'n va al llit sens fer lo *ressopó*. Per omplir tots aquests àpats, tenim una pila de plats suculents. La sopa ab mandonguilles, la sanfayna, los escalldums, los plats cuysts á la llauna, los plattillos, etc., etc., y tenim sobre tot l' olla catalana, que dividida en sos dos plats, característichs, forma una base d'alimentació sólida y nutritiva, puig que la nostra olla no 's redueix á sigrons bullits, ja que ni tan sols sigrons hi entrant.

Pero la influencia castellana se deixa sentir, com en tot, en la nostra cuyna. Ja 's ha fet moda alabarnos de la nostra sobrietat, y encara no es aixó lo pitjor, sino que molts familiars mitj acomodadas s' han deixat caurer en aquell *quiero y no puedo* que es una fatalitat. Tal casa hi ha, per exemple, en la que, podentse dinar una bona escudella, carn d' olla, platillo y postres, y sopar una sopa, verdura cuysta y crua, guisat y també postres, per lo *quiero y no puedo*, esmorsan una truiteta transparent y un *beefsteak* mes transparent que la truiteta, y dinan un *potaje* d' aigua de font per caldo, y dos ó tres platets d' aquella carn que obliga als carnicers á fer miracles per tallarla prou prima, gastant molt més que no gastarian, y quedant tota la familia ab gana, que lo pitjor que té, es no poderla manifestar á ningú. ¿Per qué aquella familia ha d' avergonyirse de menjar á la catalana? ¡Poch sab lo mal que fá! Ab tal sistema, los grans estan anémichs, las criaturas pujan malaltissas, y 'l pais en general se pobla de generacions que ni pensan ni obran per falta del desarrollo convenient. ¿Quán al revés no succehiria si cada dia menjessin un bon dinar á la catalana?

Vejin, donchs, com fora de trascendència la societat de la escudella y carn d' olla. Mestres la tal no 's pugui realisar, per la nostra part declarem molt formalment, que si algun dia som richs, gasterem tot lo que podrem en bona taula: pero que mentres no sortim de la modes

ta esfera en que 'ns trobém, no 'ns donarem may vergonya de convidar no sols als amichs, sino també al Rey que fós (si be que no esperem tenir may tan alts personatges á taula), y que sempre que 'ns honrin, los donarem escudella, carn d' olla, platillo y postres, advertintlos sols, que se 'ls tractem de cumpliment, seguirem la costum catalana d' afajirihi lo plat del convidat y lo vaset de ransi d' Alella.

R. M.

CAP ALLI O CAP ALLA? (1)

*A mon distingit amich lo sabi enginyer
D. Andreu A. Comerma.*

LEMA.—Si vis ingredere in templum
Dei, serva mandata.

Bordegás encari—de set ó vuit anys,
la gent de ma vila—van profetisar
que jo habia d' esser—un bon capellá.

Ma pobreta mare—feu mirar mon cap
y un doctor va dirli—qu' era un cap de sant.
¡Ja se ajudar missas—de llavors ença!

¡Oydá!

—¡Ja m' agradaría!

—¡Prou t' agradará!

Ab tres anys diaca,
ab sis capellá
y una canonjia
prepara un bisbat.

—¡La gent de ma vila
ho han endevinat!

¡Regalada vida—te lo capellá,
sens cap fill ni filla—per á gomboldar!
¿Dius missa primera?—Ja tens bon descans.
¿Dius misa cantada?—Bona almoyna t' val.
Cobras si predicas,—cobras per casar,
y quant tot hom plora—tu tens de cantá.

¡Oydá!

—¡Prou m' agradaría!

—¡Prou t' agradará!
ab tres anys diaca,
ab sis capellá
y una canonjia
prepara un bisbat.

—¡La gent de ma vila
ho han endevinat!

Gran respecte t' guardan—quant es capellá;
per daurada estampa—ja t' besan las mans.
Si ets rectó á montaya—¡quina dolça pau!
Délmas y primicias—cobrarás cada any.
Si á ciutat te quedas—¡quin mistich penar!
Dels devots l' almoyna—tot temps t' aydará.

¡Oydá!

—¡Prou m' agradaría!

—¡Prou t' agradará!
ab tres ays diaca,
ab sis capellá
y una canonjia
prepara un bisbat.

—¡La gent de ma vila
ho han endevinat!

(1) Devem donar las gracies al autor de la present composició poética per haver accedit á la demanda que li ferem pera publicarla. Al mateix temps devem fer constar qu' aquesta poesia estarà insertada en lo «Calendari Català» que dintre pochs dias veurà la llum pública.

N. de la R.

Mes los temps cambian--y es prudent pensar
que la fé dels àvis—s' ha molt oblidat.
Si ha rebomboris—(que no 'n faltan may)
treute el barret negre,—posat barret blanch.
Si 'l goberu no t' paga—dejuna tot l' any
y resa las vespras—avants de diná...

¡Mal vá!

—¡Aixís no m' agrada!

—¡No t' pot agradá!
Hi ha sis anys d' estudis,
deu de vicariat
y una rectoria
s' ha molt d' afanyá.

—¡La gent de ma vila
no ho van encertá!

Si tens quatre quartos—fesne caritat,
perque tú ets lo pare—dels desamparats.
Si estrenas sotana,—gastas vanitat;
si la portas vella,—dihuen qu' ets deixat.
¿Vius ab majordona?—mormola l' vehinat.
¿Estás á despesa?—ets mal capellá.

¡Mal vá!

—¡Aixís no m' agrada!

—¡No t' pot agradá!
Hi ha sis anys d' estudis,
deu de vicariat
y una rectoria
s' ha molt d' afanyá.

—¡La gent de ma vila
no ho van encertá!

En nit freda aixecat—per segmentar;
oblida teatres,—concerts y saraus.
Si estás flach marmolan,—dihuen, si estás grás,
has de casar sempre—sens casarte may
y si á vell arrives—sol y mal cuidat,
al veurer que finas—potsé algú riurá.....

—¡Mal vá!

—¡Aixís no m' agrada!

—¡No t' pot agradá!
Hi ha set anys d' estudis,
deu de vicariat
y una rectoria
s' ha molt d' afanyá.

—¡Donchs deixemho correr
l' esser capellá!

CARLES PIROZZINI Y MARTÍ.

L' ESCLAU.

Esclau vaig neixe d' una mare esclava,
l' estigme del oprobi porto al front;
los grillets qu' al mercat ella portaba
vaig heretarlos al venir al mon.

En son primer impuls volgué ofegarme,
mes, s' hi oposá lo maternal amor
y estrenyentme en sos brassos, va besarme,
los ulls plorosos, trossejat lo cor.

D' ells varen arrancarme l' mateix dia
y ún altre amo al primer me va comprar.

—¡Adeu, adeu per sempre mare mia!
¿per qué en aquell moment no 'm vas matar?

Los tristos jorns de ma existencia amarga
mans vils compraren ab un grapat d' or,
y avuy soch del treball bestia de carga
regant la terra ab abundaet suor.

May los límits del clós mos peus traspassen;
tancat, com en la cleda tímít xay,
mos ulls segueixen als aucells que passan

volant en llibertat per l' amplé espay.

Per mon cor no hi ha un' hora d' alegria,
ni un consol que mos mals vinga á calmar;
¡sols penas y dolors! Mareta mia
¿per qué al donarme á llum no 'm vas matar?

Quan lo fuet brunzint mas carns senyala
y barreja en mas galtas sanch y plor,
ni un sol crit de dolor mon llavi exhala,
que te dret á ma vida mon senyor;

y encar qu' en mi desfogui son coratje,
que mas espallas ompli de verdanchs...
calla, negre, y sofreix: tú ets lo salvatje
y élls, son civilisats, son homes blanxs.

Tú, ets miserable esclau; vil mercancía;
doblega 'l coll al jou... deixat domar...
mossega tos grillets... ¡Oh, mare mia!
¿per qué, per qué d' un cop no 'm vas matar?

P. RAVETLLAT.

Noticias de Barcelona

CRÍTICAS LITERARIAS.—L' últim número que havém rebut del acreditad periódich portugués que 's publica en Thomar *A Emancipaçao*, se ocupa del tomo que conté las poesias premiadas en los Jochs Florals del present any, y de la tragedia en tres actes original de nostre constant colobrador D. Angel Guimerá.

Traduhim á continuació alguns párrafos de las citadas críticas qu' es refereixen á trevalls de alguns de nostres colobradores per que 's vegi lo molt que s' aprecia fora de casa nostre actual Renaixement.

«*Joan Blancas*, tragedia original en 4 actes del distingit poeta Ubach y Vinyeta. Los caràcters de Blancas, de Guidona, de Ramon, etc., están cuidadosament tractats; te escenas magistrals.»

«*Lo dir de la gent*, bonica composició de Frederick Soler. Es una comedia de costums en 3 actes y en vers, escrita ab veritat y animació. La marquesa, Amparo, Cárlos y don Henrich se distingeixen per la precisió ab que están descrits. Donya Tomasa es un tipo acabat de intriguista tant en Catalunya com en Portugal.»

Al parlar de la tragedia *Gala Placidia*, diu entre altres cosas:

«Lo argument es senzill, mes es bonich y ben tractat; los caràcters están ben trassats y lo llenguatje está á l' altura del assumpto. Llegirem ab verdader interès aquesta tragedia de 'n Guimerá, que 'ns ha vingut á demostrar una vegada mes son insigne talent. La passió de Vernulf per Placidia, lo excessiu orgull de aquesta, la altivés venu-suda per l' amor, lo enervament de Ataulf y la grandesa germànica del caràcter de Sigerich, tot en fí, está descrit ab maestría y habilitat. Las últimas escèniques finals del primer y segon acte son á nostre entendrer las millors de la tragedia, revelant gran estudi de las obras dels grans trágics Shakspeare, Schiller y Victor Hugo.»

Acaba aquesta crítica dihent:

«Esperém tenir ocasió d' ocuparnos mes detingudament d' aquesta tragedia com també d' altres obras dramàtiques del Teatro Catalá.»

AL DIRECTOR DE LA CRÓNICA CIENTÍFICA.

—Sembla que el Sr. Roig y Torres no té res mes que fer que ocuparse del nostre butlleti astronòmic, puig que no sols l' hi dedica suellos en cada número de sa *Crónica científica*, sino que també 's pren la pena de dirigirse al *Journal du Ciel*, ab l' objecte de indisposarlo ab nostre modest observador. Diem aixó perque en son últim número dona comte de una carta que diu que ha rebut del director del dit periódich francés.

Verament 'ns xoca que tot un doctor (no sabem si *in absentia*) baixi de son elevat pedestal per combatrer á qui al fí y al cap no fa mes que omplir un buyt que

's notava, cosa que no ha fet ni esperem que fassi per are lo Sr. Roig y Torres. Y no ho esperem, porque qui pert lo temps en cartas de *chismografia*, no 'ns sembla lo mes aproposit pera dirigir telescopis als astres ni pera fer càlculs mathematichs.

Pro siguiá com se vulga, nosaltres que acostumem á seguir al que se 'ns fá aduersari á tots los terrenos, no deixarém de ferho ab lo Sr. Roig y Torres. Aixó sí, no gastarem com ell sellos en cartetas, si no que, disposant del periódich, per medi d'aquet 'ns comunicarém ab lo director del *Journal du Ciel*. Si 'ns demana, per exemple, datos sobre la biografía científica del doctor, los hi donarem completissims, puig que 'ls tenim en cartera, y si no vol saber tant y 's limita á demanarnos imformes, no l' hi ocultarem pas que es molt capás de medir per milímetros la distancia de una nebulosa, lo qui al intentar medir barométricament l' altura del Tibi-dabo no se equivoca mes que de uns 50 á 200 metros.

Anant are al bulto, direm al autor de las Conferencias *non natas* de las firas de la Mercé, que si vol acceptarnos una posta estém disposats á fer'l hi. La posta es que perdem nosaltres, si per cada equivocació que 'ns demostri en lo nostre butlletí astronómich no l' hi demostrem nosaltres 25 rapsodias, equivocaciones, imitacions ó disfressas de *sueltos* y articles, en la seva «Crónica científica.»

Si accepta la posta, á nombrar'l Jurat; puig que, Sr. Roig y Torres, lo DIARI CATALA encara que visqui lluny de Zalamea fá com l' arcalde de Calderon:

*Jura con aquel que jura,
reza con aquel que reza.*

INAUGURACIÓ DE LAS OBRAS PER LO DESVIO DE LA RIERA DE 'N MALLA.—Ahir se celebrá la inauguració oficial del desvio de la riera de 'n Malla. A las deu del dematí sortieren de casa de la Ciutat uns 15 cotxes, en los que hi anavan lo Ajuntament en corporació y las personas invitadas al acte. Dita comitiva anava precedida de la guardia municipal de cavall vestida de gala.

Al arrivar al pabelló aixecat en un solar de davant lo carrer de Caspe, que per cert los adornos exteriors, feyan com se sol dir molt *carquinyoli*, puig se componian de escuts y trofeus adornats ab banderas bastant usats y mástils vestits de roba, etc., etc., lo de sempre; foren rebuts los invitats per la junta directiva de la Societat Catalana de Credit que es la que se empren los trevalls y per una comisió dels regidors. Dintre del pabelló qual mástil central estava cobert de eynas apropiadas á las obras que se anavan á inaugurar, hi havia una taula posada sobre un terraplé que serví pera la presidencia, una altra en la que hi havian exposats los planos de la dita obra, fets per lo inginyer Sr. Jordan, y un altar que no sabem per que havia de servir, puig ni tampuoch vejerem que se hi digués missa.

Ocupá la presidencia lo alcalde senyor Durán, lo vicari D. Domingo Cortés, representant del bisbe, lo senyorgobernador, lo general d' inginyers D. Joseph Cortés, en representació de la autoritat militar y D. Francisco Ginebra, president de la Societat Catalana de Crédit. Després d'un curt discurs del Sr Durán, en lo que vingué á dir que la inauguració era de importancia, puig á mes de esser una millora per Barcelona, venia á posar un

xich de remey á la crisi que estem atravesant actualment, perque en sa execusió se hi podian emplear un regular número de obrers; se passá á la benedicció de la obra á qual fí aná la comitiva á la entrada del dit carré de Caspe, ahont veié que se estava ja trevallant. Los tres valladors estavan de tres en tres y á uns tres metros de distancia los uns dels altres, arrivant, segons sens va dir, fins al Bogatell.

Acabada la benedicció se torná á pujar als cotxes y cadascú á casa seva.

Assistí á l' acte una concurrencia regular.

ATENTAT CONTRA LA PRENSA.—En us de son dret y fins en cumpliment d' un deber ineludible, lo nostre apreciable colega *La Publicidad* comentá com cregué convenient un fet abusiu d' uns empleats del Ajuntament en lo ram de consums.

Y quan esperavam que 's donés al públich una satisfacció complerta, á las pocas horas d' haber conferenciat ab l' arcalde, sobre l' assumptu, lo director d' aquell periódich don Eusebi Pascual y Casas, se presentaren en lo despaig de la direcció de *La Publicidad* tres empleats de consums, un dels quals parlá en tó insolent y dient que *no li feyan res divuyt ó vint anys de presiri*.

¿Se pot tolerar semblant escàndol? ¿Qui na satisfacció ha donat á n' aquestas horas lo senyor Durán al periódich atropellat?

Sápiga, per lo que á nosaltres interessa, qu' estém disposats á no tolerar que l' periodisme estiga subjecte á las veleitats de quatre mal aconsellats. Per xó protestém contra l' fet que *La Publicidad* denuncia en son número d' ahir y felicitém al colega per la enteresa que ha sabut demostrar. Com diu molt bé, l' atach no ha anat solzament contra ell, y unint nostra veu á la del *Diluvi* 'ns considerém y 'ns considerarém ofesos fins y tant que *La Publicidad* hagi obtingut justa, merescuda y complerta satisfacció.

DISTINCIÓ QUE AGRAHIM.—Com haurán pogut veure 'ls nostres lectors en la secció preferent del DIARI CATALÁ, lo *Círcol de la juventut mercantil* nos ha remés la cantitat de trescents vintiquatre rals, producte de la suscripció oberta per dita societat á favor dels murcians. Al fernes entrega d' aqueixa cantitat se 'ns ha acompañat una atenta y expresiva comunicació suscrita pe'l president senyor D. Joseph Planas y l' secretari don Joan Alabern, en la que se 'ns manifesta que semblant distinció es filla d' acort pres per unanimitat per la Junta directiva la qual tingué en compte l' espirit catalanista que predomina en la societat de sa direcció y que la nostra modesta publicació es l' unich diari catalá que's publica en aquesta terra. Lo *Círcol de la juventut mercantil* pot estar segura del nostre agrahiment y pot contar ab la más sincera reciprocitat.

AUXILIS ALS OBRERS SENSE TREBALL.—Vegerem ahir en lo lloc que té la Comissió dels obrers sensa feyna en lo carrer del Parlament, la distribució de las raccions á sos companys. La operació de donar unas quantitats de pà, arrós y bacallá á mil noucentas persones es molt complicada, y aixó n' obstant se verifica ab un ordre y regularitat que sorprenden.

Molt nos complasqué véurehi lo senyor alcalde primer, escoltar que ab interés feya algunas preguntas á la Comissió, puig nos demostrá que nostra autoritat legal no desconeix la gravetat de la crisi que atravessem, y la que pot tenir si persisteix lo paro de treballs, obligant á viure á prop de deu mil homens, donas y criaturas de la caritat pública.

Es precís que tothom contribueixi á mesura de sos medis á ajudar á tant desgraciat que 's veu privat de feyna, que 's la suma de totes las privacions, tant mes, quant tenim los frets apropiados y las necessitats fatalment se multiplicarán.

POLICIA URBANA.—En lo carrer de 'n Tantarantana, hi ha una plasseta al mitj del quartel d' Artilleria y la casa edificada en lo antich «molí de la sal,» que es capassa d' avergonyir no ja á l' administració de una ciutat com Barcelona, sino á la de un poblet qualsevol de la muntanya. Ab lo xipoll de la fonteta de vehinat que hi há y la reunio de carros que se hi troba á totes horas, se converteix aquella via pública en sa superficie en un femer y un fangar asquerós.

¿Perqué no empedrar aquell bossinet, ja que tant ho necessita?

ROBO EN UNA IGLESIA.—Avans d' ahir, á las onze del matí, fou robada una corona de plata d' una imatge, en la iglesia de Sant Jaume.

JURAT.—Lo Jurat nombrat per la secció de Literatura, Historia y Antigüetats del Ateneo barcelonés, pera lo concurs ordinari del corrent any obert per la mateixa, sobre l' tema «Monografia sobre historia literaria de Catalunya,» lo forman los Srs. D. Gayetá Vidal y Valenciano, D. Francesch Maspons y Labrós, D. Antoni Aulestia, D. Angel Guimerá, D. Celestí Barallat, D. Artur Gallard y D. Eusebi Corominas.

RIFAS.—En la administració de Loteries de la plassa de Junqueras se paga lo primer premi de 60.000 rals de la rifa del Pardo al núm. 17.469 del sorteig 6 del corrent, y lo premi tercer de la mateixa rifa de 4.000 rals al núm. 17.461, en lo lloc de venda de billets del carrer Nou de la Rambla, núm. 16. Dits premis estan repartits entre familiars necessitadas.

INCURIA.—No estranyin nostres lectors que no publiquem cada dia la relació dels caps de bestiá morts en lo Escorxador, perque la incuria del que 'ns te d' enviar las fullas acostuma á portarlas totes juntas cada setmana, de manera que ahir vespre ne reberem vuit de plegadas.

Ho trasladém á qui corresponguí.

JOCS FLORALS DE BARCELONA.—Com veurán nostres lectors en la secció oficial, demá, á dos quarts de nou del vespre, tindrà lloc la elecció dels mantenedors pera formar lo consistori per l' any vinent.

Se indican com á president y secretari respectius los Srs. D. Teodor Llorente y D. Francesch Mateu y Fornells.

COMPANYIA DELS SRS. ALEGRIA Y CHIESI.—La companyia que baix la direcció dels Srs. Alegria y Chiesi trevallá durant la passada temporada en lo circo eqüestre de la ex-plassa de Catalunya, y que com saben nostres lectors se trasladá á Valencia, sembla que va perdent los diners que

guanyá aquí Barcelona, puig segons hem llegit en los periódichs de Valencia fins han hagut de rebaixar los preus tant d' entrada com de localitat.

SOCORROS ALS INUNDATS.—Habem rebut la tercera relació dels efectes recollits y de las cantitats recaudadas en la redacció de *La Campana de Gracia*, establetla en la llibreria de Lopez. Los efectes son molts, consistint casi tots, en pessas de roba. Las cantitats recaudadas y sumadas ab las anteriors, pujan á 2.018 rals, ó sigan 504'74 pessetas.

UNA ALTRA PELUQUERIA.—Lo dissapte passat s' obrí en la Rambla del Centro, cantonada al carrer Nou, número 26, un nou establiment de peluqueria á càrrec de D. Manuel Puyol.

Està montat de manera que pot satisfet totas las comoditats que 'ls més exigents poden demanar.

ACTIVITAT EDITORIAL.—Las casas editorials de 'ls actius llibreters senyors Lopez Bernagos, de la Rambla del Centro, y Teixidó y Parera, del carrer del Pí, han publicat los reclams que podrán llegir los nostres lectors en la secció corresponent, avisant que s' encarregan de enviar á buscar los exemplars que se 'ls demanin del periódich *Lo Carnaval* que sortirá en Paris una sola vegada venentse á benefici dels murcians.

LO DE LA UNIVERSITAT.—Hem sabut ab molta satisfacció qu' han cessat del tot los escàndols que promovian alguns estudiants en la càtedra d' ampliació á la física, confiada al senyor Rave, dels que, juntament ab altres periódichs, nos dobliam en un dels nostres números passats. Han bastat las indicacions de la prensa perque, sense necessitat de midas rigorosas, se restablis l' ordre que tan se feya necessari. Felicitem als estudiants que bonament s' han convensut del respecte que 's deu á la càtedra y de la moltíssima consideració de que es digna persona tan apta é ilustrada com lo senyor Rave.

LICENCIA.—Se han concedit dos mesos de llicencia al regidor D. Bernardino Martorell.

ESCOLA DE CEGOS.—En la sessió de avans d' ahir celebrá lo Ajuntament, se aprová que los cegos que assisteixen á la escola que sosté la citada corporació, organisen sin una banda militar ab los instruments que 's tenen arxivats y que pugan donar vetlladas musicals, quals productes, en sa major part, se inverteixin al millorament de la citada escola.

DECOMIS.—Durant lo passat mes de Octubre se ha decomisat en la piazza-mercàt de la Barceloneta, 139 kilos de peix y 42 kilos de varias fruitas averiadas.

SUBASTA.—Lo dia 25 del present tindrà lloc la subasta de las ayguas sobrants del surtidor de la piazza de Palacio.

TRASLADO.—La tenencia d' arcalde del districte del Born que estava establetla en lo carrer de la Fuxina, se ha trasladat al carrer de la Carassa, núm. 27.

NOTICIAS TEATRALES.—A última hora d' avans d' ahir va circular la noticia d' haber fracassat la combinació que hi havia pendent per donar unas quantas funcions

d' ópera italiana en lo teatro Principal. La noticia s' ha confirmat. A causa de las exigencias d' un dels cantants, l' empresa desistí de realisar son pensament ab gran disgust dels filarmónichs y de las moltas personas que, á causa d' haberse tancat lo Liceo, han quedat en vaga.

En cambi s' assegurava que 'l senyor Morata ha presentat proposicions á la Junta de propietaris del Liceo per quedarse ab l' empresa y que ha fet proposicions á la senyora Fossa y á algun altre artista.

NOVA SOCIETAT.—Lo diumenje prop viuent, s' inaugurarà ab lo titol de «Centre Aribau» una societat recreativa artística y literaria, en lo carrer del Correu-vell, número 5. Los socios que la componen están animats dels mellors desitjos pera que sia una dels mellors centres recreatius de la societat barcelonesa.

TEATRO DEL CIRCO.—S' ha publicat la llista dels artistas que forman la companyia de sarsuela que ha de funcionar durant la present temporada d' ivern, en lo teatro del Circo. Forman part d' ella, las tiples donya Purificació Avila, la contralt donya Juliá Cifuentes, la tiple cómica donya Adelina Dupuy, la característica donya Pascuala Lujan, lo tenor D. Urbá Obón, lo barítono D. Agustí Guzman, los baixos D. Felix Diez y D. Mariano Guzman, los tenors cómichs D. Frederich García y D. Rafel Sanchez y altres. Forman l' orquesta 30 professors essent lo director D. Enrich Martí y D. Joan Estella.

Lo coro d' homes se compon de 16 coristas y de 29 lo de senyoras. Lo director de coros es D. Gayetá Pozzi. La banda contractada es la dels ingeniers qual director es lo senyor Roig.

Completa la companyia un numerós cos de ball de la primera parella, qu' encara no está ajustada; 8 bailarinas primeras, 8 segonas, 8 figurantas, 6 homens y 12 noys.

Lo pintor escenógrafo es lo nostre particular amich, lo distingit artista Sr. Nolla: l' atrés corre á càrrec del Sr. Vallcaneras y 'l vestuari al de la Sra. D. Pelegrina Malatesta.

L' empresa anuncia un abono de 30 funcions ab una rebaixa d' un 10 per 100 sobre 'ls preus á diari.

OBJECTE D' ART.—Los Srs. Duran y Cuachs, comissionats pera lo Ajuntament pera adquirir l' objecte d' art ab que acordá contribuir la corporació de la rifa organizada per la Junta de senyoras, comprá avans d' ahir dos gerros de *fayence* en la quincalleria dels Srs. Cabot, Canals y Rovellat.

ROBO.—Ahir dematí fou robada una casa del carer de St. Pau. La porta del pis estava oberta sens fractura, mes los calaixos d' una caleixeria y d' algun altre moble tenian los panys violentats, havent desaparescut d' ells un centenar de duros y alguns altres objectes. Se sospita de la criada.

CAIGUDA.—En lo passeig de St. Joan caigué l' altre vespre una dona de 43 anys y tingué la desgracia de trencarse lo bras esquerra.

ROBO FRUSTAT.—Ahir á un quart de nou del vespre dos xicots d' uns quinze ó setze

anys, intentaren robar uns devocionaris de la estampería de la piazza del Pi número 1, trencant lo vidre. En aquest moment foren vistos per los duenys de dit establiment pero al sortir los xicots escaparen per la Riera del Pí, y los amos ab lo municipal de punt en dita piazza los hi correren al darrera hasta la Rambla ahont los perderen entre 'l bull de la jent.

LLIBRE NOU.—Habem rebut un opúscul titulat: «Apuntes para la teneduría de llibros», obreta escrita per D. Lluís Quinches Enrich, que no vacilem en recomendarla á nostres lectors, per tractarse en ella ab claretat y senzillés lo mes important d' aquella asignatura. Lo Sr. Quinches es perit mercantil y en aquells apuntes ha donat á coneixer lo molt familiar que li es la teneduría de llibres.

TREBALLS ÚTILS.—Lo próxim diumenje 16 del corrent la Associació catalanista d' excursions científicas, efectuará una excursió á Corbera y St. Pons, tenint lloc lo dijous 13 la sessió preparatoria á les 8 y mitja del vespre y en aquesta se llegirán las ressenyas de las excursions á Santas Creus y á Cabrera per los senyors Torras y Barallat.

Lo dia següent á la mateixa hora del vespre donarà D. Eduard Támaro una confereneia sobre arqueología ocupantse de la «Paleografía y la Epigrafía».

Correspondencias

del DIARI CATALÀ

Madrit, 11 Novembre.

Quan ahir escribia, en lo saló de conferencias sostenian dos polítics animada conversació. Si algú s' acostaba ahont ells eran, immediatament se retiraban, lo qual feya suposar á tothom que l' assumptu de la conversa era grave. Aquets politichs eran Silvela y Romero Robledo, y enrahonaban de l' actitud del segon referent als projectes de reformas de Cuba.

Entre Romero y Silvela, joves los dos de pretensions, pero de caràcters opositos, existeix una antigua rivalitat qu' ha anat creixent á mida que 'n Cánovas mostrava interès per Silvela y que 'n Romero guanyava simpatías entre los conservadors. Quan Silvela entrà en Gobernació feu tot son possible pera exhibirse triunfant sobre Romero; y al efecte, vár fer un arreglo en las oficinas de la *Gaceta*, en la direcció de Beneficencia y en altres seccions, pera deixar cessants als empleats predilectes de son antecessor. Aixó vár produir son efecte consegüent en lo mes de Juny, cambiantse algunos tiros entre los competidors, tiros parlamentaris per suposat, á que posá fi la intervenció de Cánovas.

Donchs be; ahir en Silvela buscá á en Romero per véure si podia portarlo á una transacció, mes aquest acte sols ha servit pera que coneiga sa propia forsa l' ex-ministre de la Gobernació, y per lo tant pera enorgullir-lo mes encara.

Avuy dia hi ha impossibilitat d' una transacció. Lo problema s' fet insoluble.

A tot aixó Romero Robledo, á qui excomunican Cánovas, Elduayen y Silvela, s' erigit en Pontífice y á son torn excomunica als dèmés, dihen qu' es ell lo qui queda ab la bandera del partit conservador y que 'ls altres son los desertors, puig que acceptan pera los assumptos de Cuba lo criteri dels partits radicals. Es mes, Romero tira en cara á sos adversaris d' avuy l' inmoraltat á que s' entegan, prenen de sos enemichs solucions qu' aquests deurian plantejar. ¡Romero Robledo donant llissons de moralitat política á Cánovas del Castillo! La llissó, no obstant, está

ajustada als bons principis del parlamentarisme.

Dues vegadas he vingut ja al Congrés creyent que Carvajal explanaria s' anunciada interpellació. Ahir manifestà lo ministre que no podia assistir á la sessió; no sé que haurá dit avuy, pero no hi ha hagut interpellació, habent continuat y continuant lo debat sobre 'l ferro-carril del Nor-Oest.

La companyia del Nort, y lo ministre de Foment, y *La Epoca* y demés conservadors portan guanyada la qüestió. Se coneix que aquest estiu han treballat bé y efiscament.

Suspesa la discussió dels projectes referents á Cuba, la política s' ha paralisat, la que's veu s' entén; pero are comensan los treballs de sapa.

X. DE X.

París, 10 de Novembre.

De las dues eleccions verificadas ahir diumenge, una es favorable als republicans, es la dels Alts Alpes; l'altra es favorable als reaccionaris, es la del Charenta. Lo lloc que ocuparà'l senador dels Alts Alpes serà entre la Unió republicana y ocupa'l lloc que antes ocupaba Mr. Ventavon, que casi sempre votaba ab los monárquichs. També s'han verificat eleccions de consellers generals en diferents departaments y de 7 que eran los que debían elegirse, sols un d'ells perteneix al grup reaccionari, los altres sis perteneixen al partit republicà.

En los datos publicats relativs al pressupuesto d' ingressos, han tornat á donar lo mateix resultat de sempre; 14 milions y mitj han sigut recaudats mes de lo que estava presupostat.

Los treballs que s'estan fent en lo palacio de Luxemburgo, ahont deu tenir sas sessions lo Senat, se continuan activament. Ahir foren inspeccionats per lo President de dita Cámara Monsieur Martel en companyía d'alguns senadors y encara que están atrassats aquells treballs, se creu que estarán terminats lo dia 27 del actual, que es lo dia fixat per la obertura.

En la última de las sessions tingudas per lo consell general del Sena, lo prefet M. Herold ha donat alguns datos molt instructius relativament á la gran influencia que's creya tenian los *germans* congreganistas dintre de las famílies. En las escolas per aquests *germans* dirigidas hi assistian 9,890 deixebles y al ser convertidas en escolas laicas, s'han quedat en aquestas 6,893, es á dir, mes de las dos tercieres parts. Y lo que es mes de notar es que de dia en dia las escolas laicas van augmentant d'alumnos y las congreganistas van disminuint. Han sigut inútils tots los medis de que s'han servit los reaccionaris per conservar en sas muns la educació de la juventut, y per mes que han cridat ab tots los tons que eran ateas las escolas laicas, las famílies han creut convenient no ferne cas y encar negarse elllas mateixas de la educació religiosa de sos fills ó enviarlos á la iglesia per aprenderla. De tots modos, los resultats son molt superiors á lo que generalment s'esperava.

Ha arribat á aquesta vila lo marqués de Santi-Onofrio, secretari particular de M. Cairolí president del consell de ministres d'Italia.—X.

Figueras 12 de Novembre 1879.

Estavam encare baix la dolorosa impressió produhida pe'l descubriment de la filoxera en lo terme de Rabós, quan nos sorpren la noticia de la aparició d'una important taca filoxerà en las vinyas que lindan ab lo Glacis del Castell á cosa d'un kilòmetro d'aquesta ciutat. Inmediatament s'han personat en lo terreno invadit molts propietaris y personas intel·ligents, havent reconegut la certesa de la noticia.

Es d'esperar que s'evitará l'abús comés á Rabós, per molts que á pretest de veurer l'insecte ab microscopis, s'emportaren arrels car-

regades de filoxeras, fent ab aixó inútils tots los esforços á que s'apelí per aislar lo foco.

Tristes pronòstichs deuen ferse respecte al porvenir d'eixa comarca y de totes las vinícolas en general, si algun sér privilegiat no logra arrancar á la ciencia un medi barato y fàcilment aplicable per destruir l'enemic mortal dels ceps.—L.

Notícies de Catalunya

REUS 11 de Novembre.—La cantitat recaudada per la Comissió creada pera recullir fondos pera socorrer las desgracias causadas per lo huracà en la vila de Cambrils puja á 1,557 pessetas 75 céntims.

TARRAGONA 11 de Novembre.—Está vacant una plassa de vigilant de 3.ª classe de ordre públich de aquesta ciutat, dotada ab lo sou anual de 750 pessetas.

—Lo dia 31 del passat Octubre se instalaron en lo poble de Sarreal las germanas carmelitas de la caritat que tenen á son cuidado la ensenyansa de noyas y la assistència dels maials pobres.

GIRONA 12 de Novembre.—En la capta á favor de las provincias inundadas feta en Sant Feliu de Guixols, per la Comissió de la Juventut guixolense, se recaudaren 708 pessetas en metàlic y varios efectes.

La suscripció oberta per l'Ajuntament de dita vila s'eleva á la suma de 1,407 pessetas.

TARRAGONA 12 de Novembre.—Es de tanta consideració la estracció de ví d'aquesta comarca que 'ns asseguran que lo dissapte ni hagué necessitat de posar tres trens de carga desde'l Vendrell á aquesta ciutat al objecte de trasbordar ví destinat al embarch.

—En lo sorteig de la rifa á benefici de la Casa de Beneficencia de Valls, anunciat en 3 del corrent y celebrat avans d'ahir, ha sortit premiat ab 500 pessetas lo número 4,272.

—Un periódich de Valls diu que había circulat lo rumor en aquella vila de que en la matinada del diumenge foren detinguts per uns lladres, en lo kilòmetre 67 de la carretera de Tarragona á Lleida dos carreteros á qui se 'ls hi prengué lo poch diner que portaban, sens ferli cap mes mal.

Notícies d'Espanya

Madrid, 11.—Del Imparcial.

En la línia teleigráfica de Jaen á Torredonjimeno y Andújar, han sigut destruïts la major part dels pals sens que puga sospitarse qui sia l'autor de tal barbaritat.

—S'han concedit las autorisacions següents: á D. Santos Acín, pera verificar los estudis d'un ferro-carril que, partint de la línia de Saragossa á Gargallo, fineix en Caspe, y los d'un altre que s'ueixi en Tortosa; á D. Enrich Rallo, per los d'un altre de Lleida á Fraga, y los d'un altre de Gallur á Sangüesa.

—La vista de la causa del general Prim tindrà lloc demà.

—Lo fundador de l'escola homeopática en Espanya, senyor marqués de Nuñez, vá morí ahir.

—Fa un quants dias que alguns pagesos demandaven caritat per los carrers de Valencia á falta de treball.

Secció Oficial

JOCHS FLORALS DE BARCELONA.

Lo cos d'Adjunts se reunirà en lo local de la Producció Espanyola (Gegants, 4, primer) demà divendres 14 del corrent á dos quarts de nou del vespre, pera procedir á la elecció del nou Consistori, revisió de comptes y despatx ordinari.

P. A. del C.—Emili Vilanova, Secretari.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aqueixa administració principal per falta de franqueig, en lo dia d'ahir.

Número 165. D. Andreu Maxanés, sens direcció. — 166. Manel Fernandez, Villafafila de Campos. — 167. Ramon Gros, Sabadell. — 168. D. María Santos, Estella. — 169. Gracia Mascort, Gerona. — 170. Magí Roca, Tárrega. — 171. Onofre Pedro, Valencia. — 172. José Soler, id. — 173. Sociedad Catalana del Gas de Barcelona. — 174. Pau Roselló, id. — 175. Joaquim Sans, id. — 176. Fill de Francisco Santonja, id. — 177. Srs. Tey, Escarrá y companyía, id. — 178. Solanas y Pons, id. — 179. Lluís Maria de Llauder, id. — 180. Anton Fábregas, Mataró.

Barcelona 11 de Novembre de 1879.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zavala,

DEFUNCIONS

desde las 12 del 11 á las 12 del 12 Novembre.
Casats, 1.—Viudos, 1.—Solters, 3.—Noyas, 3.—Abortos, 1.—Casadas, 5.—Viudas, »—Solteras, 7.—Noyas, 6.

NAIXEMENTS

Varons, 14.—Donas, 5.

ESCORXADOR

Relació dels caps de bestià morts, son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 11 de Novembre del any 1879.

Bous, 19.—Vacas, 36.—Badellas, 28.—Moltons, 498.—Crestats, 13.—Cabrits, 10.—Anyells, 21.—Total de caps, 625.—Despullas, 364'44 pessetas.—Pes total, 17630 kilograms.—Dret, 24 céntims.—Recaudació, 4.231'20 pessetas.—Despullas, 361'44 p.—Total, 4592'64 pessetas.

Tocinos, á 25 ptas. 71.—1775.

Id. á 17'50 » 8.—140.

Total. 1915.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Palma, vapor Mallorca, ab efectes.
De Valencia, laud Encarnacion, ab ví.
De Valencia, laud Esperanza, ab ví.
De Alcudia, pailebot Apolonia, ab tocinos.
De Avenza, polacra ital. Unione, ab mármol.
De Génova, goleta Esperancita Barreras, ab sigrongs y pinyons.
De Liverpool, vapor Alvarado, ab efectes.
De Newport, vapor inglés Mintha, ab carbó.
De Santander y esc., vapor Cifuentes, ab efect.
De Matanzas y Mahón, bergantí goleta Odila, ab sucra.
De Ceara y Mahon, bergantí goleta Roger de Flor, ab lastre.
Be Clette, vapor Joven Pepe, ab cascós vuits.
De Dénia, balandra Iris, ab garrofas.
Noruega.—De Bergen y esc. vapor Nordcap, ab bacallá.
Ademés 3 barcos petits ab efectes.

Despatxadas

Pera Mahó vapor de guerra Isabella la Católica.
Id. Mahó, vapor Menorca.
Id. Marsella, vapor francés, Eridan.
Id. Cartagena, vapor inglés Lady Live.
Id. Filadelfia, corbeta sueca, Venus.
Ademés 7 barcos petits ab lastre y efectes.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 12 DE NOVEMBRE DE 1879.

Londres, 90 d. fetxa, 48⁴ per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista, 5'021'2 per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5'02 1/2 per 5 ptas.

	8 DIAS VISTA.	8 DIAS VISTA.
Albacete.	1 1/2 dany.	Málaga.. . . . . 1/4 dany.
Alcoy.	1/2 »	Madrit.. . . . . 1/4 »
Alicant.	1/2 »	Murcia.. . . . . 1/2 »
Almería.	1/2 »	Orense.. . . . . 1/2 »
Badajos.	1/2 »	Oviedo.. . . . . 5/8 »
Bilbau.. . .	5/8 »	Palma.. . . . . 1/2 »
Búrgos.. . .	3/4 »	Palencia.. . . . . 5/8 »
Cádis.. . .	3/8 »	Pamplona.. . . . . 3/4 »
Cartagena.	1/2 »	Reus.. . . . . 3/8 »
Castelló.. . .	3/4 »	Salamanca.. . . . . 1 1/2 »
Córdoba.. . .	1/2 »	San Sebastiá.. . . . . 1/2 »
Corunya.. . .	3/4 »	Santander.. . . . . 1/2 »
Figueras.. . .	5/8 »	Santiago.. . . . . 3/4 »
Girona.. . .	5/8 »	Saragossa.. . . . . 1/2 »
Granada.. . .	5/8 »	Sevilla.. . . . . 1/4 »
Hosca.. . .	3/4 »	Tarragona.. . . . . 3/8 »
Jeres.. . .	1/2 »	Tortosa.. . . . . 3/4 »
Lleyda.. . .	5/8 »	Valencia.. . . . . par »
Logronyo.. . .	3/4 »	Valladolid.. . . . . 3/4 »
Lorca.. . .	1 »	Vigo.. . . . . 3/4 »
Lugo.. . .	1 1/4 »	Vitoria.. . . . . 5/8 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'40 1/2 d. 15'47 1/2 p.
Id. id. esterior em. tot. 16'55 d. 16'65 p.
Id. id. amortisable interior, 36'60 d. 36'75 p.

Id. Provincial, 104'50 d. 105' p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. 32' d. 32'15 p.
Id. del Banch y del Tresor, sèrie int. 98' d. 98'50 p.
Id. id. esterior, 98' d. 98'50 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 96'50 d. 96'65 p.
Bonos del Tresor 1.^a y 2.^a sèrie, 98' d. 93'25 p.
Accions Banch Hispano Colonial, 115'0 d. 115'75 p.
Oblig. Banch Hispano Colonial, 98'15 d. 98'35 p.
Id. del Tresor Illa de Cuba, 82' d. 82'50 p.
Bitllets de calderilla, sèrie B. y C., 99'50 d. 99'75 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 140' d. 141' p.
Societat Catalana General de Crédit, 112'50 d. 113' p.
Societat de Crédit Mercantil, 35' d. 35'25 p.
Real Comp. de Canalisió del Ebro, 11'25 d. 11'35 p.
Ferro-carril de B. á Fransa, 91'65 d. 91'75 p.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 117'25 d. 117'50 p.
Id. Nort d' Espanya, 50'50 d. 50'85 p.
Id. Alm. á Val. y Tarragona, 84' d. 85' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 101'75 d. 102'25 p.
Id. id. cédulas hipotecarias, 101'75 d. 102' p.

Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 91' d. 91'25 p.
Id. id. id.—Série A.—50'50 d. 51' p.
Id. id. id.—Série B.—52' d. 52'50 p.
Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 106'40 d. 106'60 p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 104'40 d. 104'60 p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras, 59'50 d. 59'65 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 89' d. 89'25 p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'15 d. 47'25 p.
Id. Córdoba á Málaga, 56'25 d. 56'50 p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo, 21'85 d. 22'15 p.
Aiguas subterrâneas del Llobregat, 91' d. 92' p.
Tranvia de Barcelona á Sarriá, 89'50 d. 90' p.
Canal d' Urgell, 38' d. 38'25 p.
Fabril y Merc. Rosich germ. Llusá y C.^a, 99'50 100' p.

— BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Cambi mes alt avuy 15'45.
Id. mes baix avuy 15'42 1/2
Consolidad queda á las 10 de la nitá 15'42 1/2 d.

ANUNCIS

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS ANUNCIATS.

Donya Elena Boada.—Funerals avuy en Sant Jaume.
Donya Celia Ferrer.—Funerals avuy en Santa Mónica.
Donya Josepha Cortils.—Funerals demá en Santa Agna.
Donya Antonia Bassas de Carreras.—Funerals avuy en Santa Agna.
Donya Catarina Ferrés.—Funerals avuy al Pí.

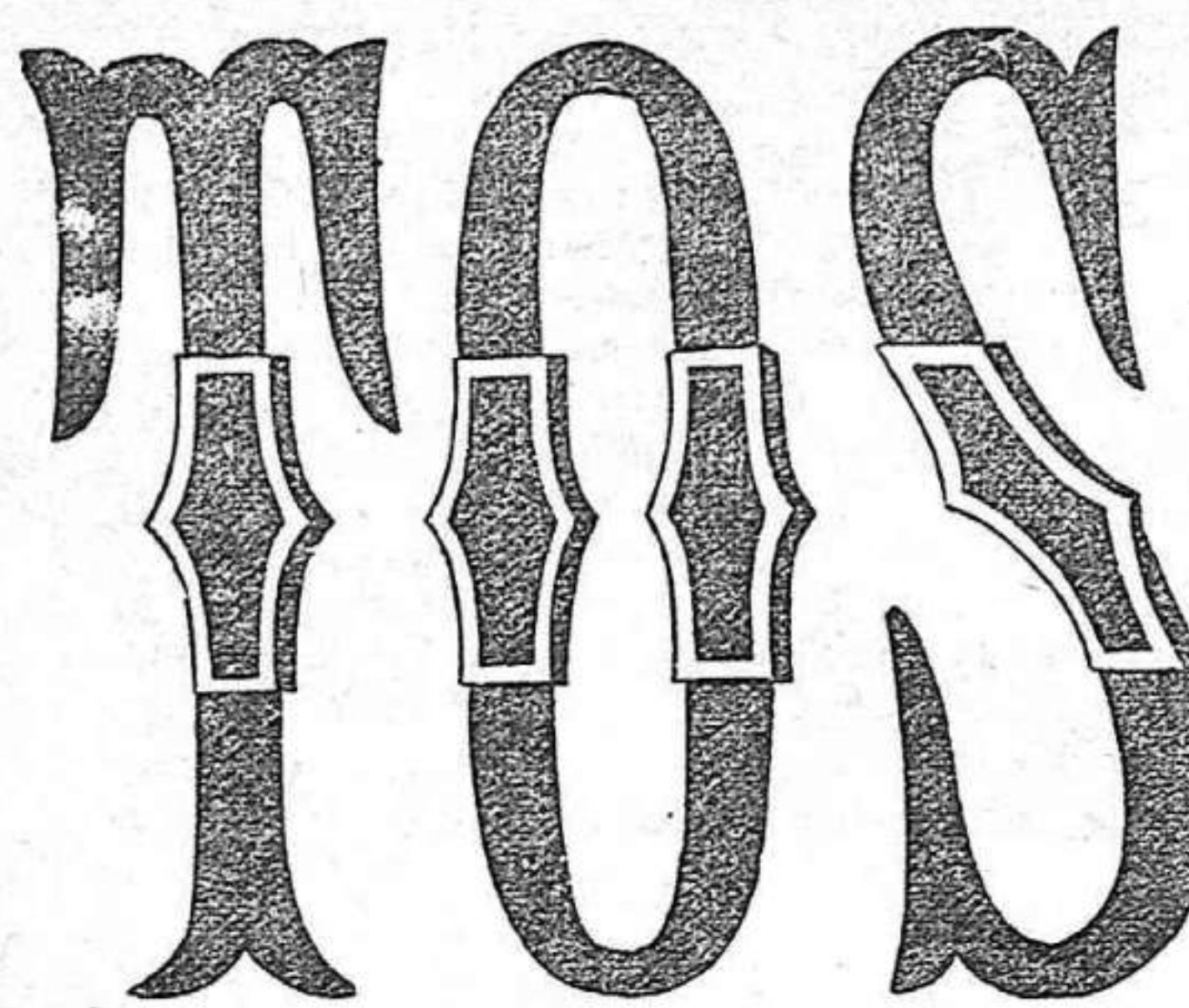
DONYA ANTONIA ROMÀNACH DE BARÓ MORÍ LO DIA 7 DE AQUEST MES.

E. G. E.

Son espós D. TEODORO BARÓ, abia, pares, fillas, pare polí-tich, oncles, nebots, y germans polítichs, pregan á sos amichs y coneguts se servescan assistir avuy dijous, dia 13, als funerals que en sufragi del ánima de la finada se celebrarán á las deu del matí, en la parroquial iglesia de la Concepció y Asunció de Nostra Señyora.

Las missas despresa del ofici y desseguida la del perdó.

NO SE INVITA PARTICULARMENT.

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y han bent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant boéxit usa la ciencia, no titubejém en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedad de las fauces y gargamella y demés enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, América y Portugal.

EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y Á MIDA
SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plaça Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditad establiment s' ha rebut pera la mida un rich surtit de altas nove dats tant del país com del estranger.—També s' acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d' hivern, un grandios y variat surtit de prendas de totas classes y á preus fixos molt baratos, com podrá veurens en la següent nota:

Trajos complerts en patens novetat, de 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers, de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor, elasticotin y demés, de 52 á 120.—Armillas tricots, patens y demés telas d' abrich, de 18 á 50.—Armillas castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80.—Americanas d' abrich en varios géneros, de 60 á 70.—Paletes levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levititas crusadas tricots, adredons y demés géneros de novetat de 170 á 210.—Levititas en castors y adredons negres y blaus, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demés géneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y géneros de novetat, de 100 á 220.—Trachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos y sachys tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchillas y demés géneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, carrichs, pardesús sobretodos y russos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Géneros pera mida en Barcelona, Madrit, Cádis y Sevilla.—Los géneros que se destinan á la construcció de prendas son de lo mes superior que produheix la industria tant nacional com estrangera.

BESCUITS

PRINCESAS

La nova classe que ab ab

VIÑAS

aquest nom donem al públich, se recomana per sa superioritat á cuantas son conegeudas hasta al dia.

De venta en totas las confiterias y botigas de comestibles.

DIPÓSIT.—AVINYÓ, 16

SECCIÓ TELEGRÀFICA

Telegramas

DE LA PREMPSA EXTRANJERA

Constantinopla, 10.—Lo consell de ministres que s' ha celebrat avuy baix la presidencia del Sultán, ha discutit las reformas que deuen aplicarse á l' Assia. Lo coronel Baker hi assistia.

—M. Layard continua rebent numerosas queixas de la mala administració dels funcionaris superiors de l' Assia-Menor.

Sant-Petersburg, 10.—Lo diari «Nowie Wremia» publica un parte de Constantinopla en lo qual son corresponsal, que es un dels empleats de l' embaixada russia, afirma que una companyía inglesa ha fet recentment l' adquisició, per compte de son govern, d' un terreno de gran extensió en los voltants de Beikoa, formant l' angul del mar Negre y del Bósforo, y que Inglaterra porta l' intenció d' estabrirhi un dipòsit de municions y fins d' aixecarhi fortificacions.

Valparaiso.—Las tropas Chilenas, han

desembarcat en las costas del Perú, després de un bombardeig que ha durat cinc horas y d' un atach combinat per terra y per mar, y s' han apoderat de Pisagua á pesar de la vigorosa resistencia del enemic.

Los xilenos confessan qu' han tingut una pérdua de 500 homes entre morts y ferits.

Ab la presa d' aquesta població, los xilenos interceptan las comunicacions entre Arica é Iquique, y comprometen d' aquest modo la situació de las tropas que defensan aquest últim punt.

Londres, 10.—Un parte de Constantinopla, que publica lo «Standard», diu que l' director de la prempsa ha dat ordre als diaris turchs d' abstendirse d' atacar á Inglaterra, baix pena de supressió.

—Lo «Morning Post» publica lo següent parte de Berlin:

«Lo cos expedicionari rus al Turquestan, ha rebut ordre d' avansar de nou així que rebi altres reforsos.»

—Un parte de Calcuta, que publicap, «Times», assegura que ja no s' té cal classe de dubte respecte á la traició del emir del Afghanistan, y que s' creu que se l' detindrà com á presoner d' Estat.

—Corre la notícia de que ha estallat una revolució á Lima.

Telegramas particulars

Madrit, 12 á las 7'15.—Los diputats catalans Srs. Balaguer, Sedó, Lopez Fabra y Orozco han conseguit del Ministro d' Ultramar que imposi al concessionari dels vapors-correus de Filipinas que s' detinga 48 horas en lo port de Barcelona tenint en compte l' importancia del port.

Lo Sr. Carvajal ha esplanat la seva interpelació, contestantli lo Ministro d' Estat, habent ocupat ells tota la sessió que avuy ha celebrat lo Congrés.

Tipografia la Renaixensa, Porta ferrisa, 18.

VERMOUTH CATALA

DE SALLÉS

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Únic en sa classe

Premiat ab medalla de plata per lo M. Ilbre. Col·legi de Farmacèutics de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1872 y Vianella de Madrid de 1873 y al variés medalles y distincions de mérit en quantes Exposicions ha concorregut. Recomanat per la M. Ilbre. Acadèmia de Medicina y Cirurgia de Barcelona, Institut Mèdic, y variés altres Corporacions y Acadèmias Mèdico-Farmacèuticas, etc. etc.

Las persones aqueixadas de dolors de ventrell, accidentals y vòmits després de l's menjars, desgana, pesantós al ventrell, migranya, malalties nerviosas (histèriques) y altres moltes que resultan de malas digestions, se veuran llurats de les seves dolencias ab l'ús moderat d' aquest utilissim vi.—Liegeixes lo prospecte detallat que acompaña y a cada ampol·la.

Al por mejor dirigirse á la farmacia del doctor Bottà, carrer de l' Argenteria, n.º 48, y al pormenor en las principals farmacias de Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s' han fet d' aquest precios ví, recomanem que s' exigeixi en cada ampol·la la firma y rúbrica de son autor.

DEL MEU TROS

Escenes casulanas, de carrer y de mes enfora

PER

EMILI VILANOVA

Un tomo de 208 planas magníficamente impres 10 rals. De venta en las principales librerías y en la Imprenta de La Renaixensa.